

VERSUL UNUI SOLDAT

— DIN RĂZBOIU —

SCRISĂ DE

BCU Cluj / Central University Library Cluj

DEMETRIU POP

corporal, din Kiskalocsa.

Retipărirea reținută.

1917.

Tipografia „AURORA” A. Todoran Szamosujvár.

Versul unui soldat.

Foaie verde lemn uscat
Când am fost tinăr băiat
Foarte bine m'am purtat
Părinți me-au cuvântat,
Dragul mamei fătul meu
Nu purta tu 'n clopul tău,
Nu purta peană mierie
Că te-or lua în cătănie.
Eu de părinți n'ascultam
Făr' de capul meu făceam
Peană mierie purtam.
Am purtat peană mierie
M'au luat la cătănie,
Când de-acasă am ruculit
Cătră părinți am grăit;
Nu fi tată supărat
Pentru ceasul blăstămat,
Nu fi maică supărată

Pentru soartea blăstămată,
De-a vrea bunul Dumnezeu
Oi mai înturna și eu,
De-a vrea maica Precesta
Eu iară voiu întura
Și cu puține cuvinte
Eu vărsam lacrimi ferbinte,
Când din casă am eșit
Cu mult dor și cu urât,
Eu la părinți mă 'n turnam
Și din gură cuvântam,
Acum rămâneți în pace
Că eu n'am ce vă mai face,
Rămâneți cu Dumnezeu
Că eu merg la lucrui meu,
Rămâneți cu sănătate
Că de mine n'aveți parte.
Foaie verde leuștean
Eu ziua bună-mi luam
Dela clopul meu cu peană
Dela mamă dela tată,
Dela clopul meu cu flori
Dela frați dela surori,
Dela păru cel cu pere
Dela veri și dela vere,

Dela fir ne tămăiță
Dela fete din uliță,
Dela fir de busioc
Dela ficorii din joc,
Dela fir de nintă creață
Dela fete cu dulceață,
Dela firul cel de nintă
Dela scumpa mea iubită.
Clopul din cap mi-l luam
Și din gură cuvântam,
Peste toți un bun rămas
Miee mi sufletul ars
Și de ei m'am despărțit
Și la Bistriță am pornit
La caderi tri zile am stat
Până ce m'au îmbrăcat
Și pe tren frumos ne-au pus
Și la Mostar sus ne-au dus,
La mostar dac' am sosit
Imi era foarte urît,
Nu știam umbla 'n picioare
Cum să cere la cătane,
Și au prins a ne muștruli
Cândeai că 'n foc om sări
Ș'au trecut doi ani de zile

Și nu mai gândeam la nime
 Făr' la mândra câte-odată
 Cum a rămas supărată
 Când eram pe-a tria ani
 Imi părea ziua un an,
 Me-am împlinit zilele
 La 'mpărat poruncile,
 Dar acas nu m'au lăsat
 Zice că mai am de stat
 Că recruți-s de 'nvățat,
 Am mai șezut două luni
 Gânde-ai că suntem nebuni
 Nici nu beam nici nu mâncam
 Făr' cu gândul ne stricam,
 Când a fost mercuri seara
 Nouă 'n poruncă ne sta
 Că pe mâni aferelim
 Și la Bistriță pornim,
 Ne-am apucat de beut
 Voie bună ne-am făcut
 Când a fost joi pela prânzi
 Pe toți la un loc ne-au strâns
 Din goană ne-au cuvântat
 Că noi bine ne-am purtat,
 Acuma mergeți acasă

Se vă vesăliți la masă
Cu dragul vostru de tată
Care cu mult dor v'așteaptă,
La stație ne ducea
Muzica frumos zicea,
Dar zice de bucuri
Nu c'acum de sărăcie,
Și pe gezeș ne-am suit
Și la Bistriță am venit.
Când aicea am sosit
La stație ne-au eșit
Muzica cea cătănească
Ce să chiamă împărătească,
La căsarmă să ne ducă
Să țină cu noi poruncă,
Dară nime n'asculta
Porunca ce ni se da
Care cum să desbrăca
Prin cantinuri să băga
Toți așa mândru cânta,
Pe Dumnezeu lăuda.
Când eșam din făgădău
Ne luam care 'n cătrău,
Eu pe gezeș m'am suit
Cătră casă am pornit,

Când acasă am sosit
Părinți de m'au privit
Nici în loc nu puteam sta
Cât de bine le părea,
Și numai nu să credea
Că eu sunt acum ori ba.
Acum de ce me-au păsat
Că eu sunt la noi în sat,
Beam, mâncam mă veseleam
Și la Dumnezeu gândeam,
Umblam pe câmp printre flori,
Mergeam seara 'n șezătoare
Și umblam cu drag prin sat
La fete de măritat,
Mergeam seara 'n șezători,
La fetiță 'n brățișoare
Zice mama să mă 'n sor,
Ca să-i aduc ajutor
Care era mai frumoasă
Să știe lucrul din casă,
Să știe lucrul câmpului
Și gândul voinicului,
Vreau să ieu una săracă
Cum oi zice așa să facă,
Dar nu mă lăsa maica

Și îmi strică inima,
 Că zice să ieu găzdacă
 Care și lor să le placă,
 Dar toate fie iertat
 Și de mine cuvântat,
 Lasă-l tu copilu 'n pace
 Să facă precum îi place.

Când gândeam că mi mai bine
 Iacă ce poruncă vine,
 Iea dobașul doban 'n spate
 Și dobălește pe sate,
 Să fim gata de plecat
 Subt steagul dela 'mpărat,
 Subt steagu împăratului
 Subt comanda împăratului.
 Și mai fuga ne-am gătat
 Și la tabără am plecat,
 Cum în Bistriță am sosit
 La companie ne-au părțit
 Și ne-au pus la marș companie
 Și ne-au dat frumoasă haine.
 Haine mândre toate sure
 Să luptăm și prin pădure,
 Ne-au dat haine mândre foarte

Să luptăm până la moarte,
Nu mult timp s'a mai mânat
O poruncă ne-au picat
Că spre Rusiai de plecat
Că pe ai noști 'napoi îi bat,
Noi atunci foarte mulți frați
Am plecat cătră Carpați
Cum cu Rusu noi dăm față
Vai, amar așa viață
Prind Rușii a rătăli
Noi din 'napoi ai goni
Iam mânat noi două zile
Până ce l-am scos din fire,
Când veni un glonț turbat
Și la pământ m'a culcat,
Dar eu cu greu m'am sculat
La Hilfsplați am alergat
Și rana mi-o legat
Saniteții mă lua
Cătră gezăș alerga,
Și când la gezăș sosiră
Pe gezăș mă și suiră
Și la Spital mă porniră
In Spitalul din Kassa,
Cum vii pe drum la dreapta

Pe un pat mândru m'au culcat
 Și haine albe me-au dat.
 Cele negre le-au luat
 Iacă vine o domnișoară
 Și mă iea de subsuoră
 Și mă ține 'n răs și 'n șagă,
 Și nu multă vreme am stat
 Rana mi s'a vindecat
 Me-au făcut un document
 M'au trimis la regiment,
 Cum aici am ajuns
 La marș companie m'au pūs.
 Eu din inimă oftam
 Și din gură cuvântam
 Mai lăsațimă ceva
 Batăr să vă Bistrița,
 A strigat un căpitan
 Taci tu câne și dolhan
 Că te-ai jurat foarte bine
 Să șezi tot prin țări streine.
 Ș'am pornit la Sârbia
 Arde focu și para,
 Cum în Sârbia întrăm
 Foarte cu drag mă luptăm.
 Ș'am luptat tri săptămâni

Știam rându la păgâni,
Iacă vine un glonț urît
Prin picor m'a nimerit
Eu la picior m'am legat
Și la Hilfsplaț am plecat
De-acolo m'au îndrumat
Să viu cătră Bălgărad,
Am șezut trezeci de zile
Cu dureri ca vai de mine,
La picior m'am vindecat
Și la companie m'au dat.
Când gândeam că mi mai bine
Iacă telegrama vine,
Telegram fără noroc
Ca să 'n cepem iară foc,
Dară nu cu Sârbia
Ci acum cu Italia,
Acum noi ce puteam zice,
De cât hai la drum voinice
Ș'am mers cam două brigăzi
Să ajungem cătră Görç,
Când la Görç trenul sosiră
Pe noi jos ne coborîră

Auzeam câte-~~on~~ grănat
 Venind c'on căne turbat
 Tocma 'n ziaua de Rusale
 S'an ceput lupta mai mare
 Și iară ceva vă spun
 Că și noi le dăm din ele,
 Avem multe mititele
 Dă din când în când din el.
 Ne-am luptat cu vitejie
 Să nu-l lăsăm să mai vie
 C'a venit cel blăstămat
 Până ce de veste-am dat
 Și atunci noi ne-am înșirat
 Cum înșiri paiu prin gard
 Vineau gloanțele pe noi
 Ea și picuri de ploi,
 Vineau gloanțele din tun
 De nu mai vedeam de fum
 S'au tot dat și ne-am zdrobit
 Până ce ne-au prăpădit
 Și anume într'o luni seara
 Tălienii șturm făcea
 S'atunci foarte rău era,
 Când au fost acum pe urmă
 Văd că-mi scap pușca în tină

Și eu fuga m'am țipat
 Pușca de me-am ridicat.
 Când pușca me-am luat-o
 Imi vine un fer din granat
 Mă lovește prin picior
 Ce gândeam că 'n dată mor.
 Acuma cei de făcut.
 Mâna și picioru-mi rupt,
 Acum nu mai văd nimică
 De durere și de frică.
 Saniteții de veste da
 Că mi acrå viața,
 Vine un tinerel băiat
 Și rana mi-o legat.
 Am șezut acolo 'n casă
 Cu inima toată arsă.
 Și de-acolo m'au trimis
 Cătră Spitalul din Görç,
 De-acolo tot am venit
 Până aici am sosit
 Și ne mai având ce scrie
 Decât dor și veselie.

Vă rog pe toți iubiți frați
Cu plăcere s'ascultați
S'ascultați cu bună voie
Un cântec de bătălie.
Pământule păcătos
Poți să fii acum fălos,
De doi ani și jumătate
Au tot curs pe tine ape.
Au tot curs și au ploat
Și tot nu te-ai săturat,
Acum toată lumea plânge
Că tu te adăpi cu sânge
In sângele Sârbului
Până 'n coama murgului.
Doamne sfinte luminate
Și nu 'nceată de-asă bate
Nu se bat ei doi cu doi,
Că ne grămădesc pe noi.
In sângerosul războiu
In toată forma ne sfarmă
Tot cu feliu și feliu de armă,
Foaie verde lemn mărunt
Eu voi spune priceput

Războiul dela'n ceput.
 Prin moartea lui Ferdinand
 Războiului s'a declarat
 Și atuncea țara noastră
 Sare la Sârbia proastă,
 Să-i deie peste gură,
 O zdravănă lovitură,
 Ca să ție Sârbu'n minte
 Că cu noi nu poate prinde.
 Atunci Rusu ce vitează
 Armata-și mobilizează.
 Și cu a lui armată mare
 Au trecut peste hotară
 S'au tot venit cu căzaci
 Până ce-a trecut Carpații
 S'a luat Rusu 'ndrăzneală
 De-a intrat la noi în țară
 Atunci Neamțu ce-a gândit
 N'avem timp de zăbovit.
 Atunci Germanul șiret
 Trimete la Turci ștafet
 Și 'n ștafet așa ia spus
 Tu să tea puci de Rus
 Ca pe Rus să-l putem stânge,
 Cu Turcii pe toți iom în vinge.

Țările dela sfințit
Pe Germani au năvălit,
Anglia cu flotă mare,
Francia cu puteri tare.
Atunci Germanul cu minte
Nu-i trebe multe cuvinte
Că a și pornit în sus
Cătră țara Rusului,
Prins'a-i da Neamțu din spate
Și Turcu dela o parte
Și noi din front îi dăm iară
Până ce l'am scos din țară,
Când crede Rusul în sine
Că nu-l mai întoarnă nime,
Când crede c'a birui.
Prinsă a rătălui,
Când era mai bucuros
Prinsă a-i mere pe dos
Nicării nu l'am lăsat
Până de graniță am dat
Și festungu minunat
L'am ținut impresurat
Până ce ni s'au predat.
Dar c'a Varșovei predare,
Alta nouă întâmplare

Italia c'a ei armată
Ce sta 'n neutralitate
Și cam aliat cu noi
Ne declarară războiu.
Au ceput pela Rusale
Din Tirol până la mare
Lupta sângeroasă tare,
Din Doberdo cătră Görç
Sunt o mulțime de morți,
Din Görç cătră Zâgora
Pe întreg frontul așa.
Când dă Tălianu din tun
Și din pământ iese fum,
Așa dă cu artilăria
Mâncălear sărăcia.
Toată ziua dă din tun
Noaptea pornește la șurm,
Dacă stai și te gândești
Și la cătane privești
Stai pe loc și nebunești,
Vezi tot muți și chinuiți
Oameni voinici schilăviți,
Și dacă te 'ntorci în țară
Tot așa soarte amară,
Ori prin car' orașe treci

Vez mulțime de bărați
Și dacă te baji prin ele
Te cuprinde mare jale,
Vezi alți fără de mâni
Alții în bote umblând,
Alții sunt la cap legați,
Alții sluți și văierați.
Rău mă doare inima
Când îi văd pe toți așa,
Doamne batel pe acela
Care a 'nceput bătaia.
Batel doamne pe Sârbul
Că el a 'nceput focul,
Bate Doamne Sârbia
Că ea a 'nceput bătaia.

Foaie verde de sub păr
La țivili să ne uităm.
Și cine îs acei țivili,
Numai muieri și copii,
Și moșnegi de cei bătrâni,

Plâng fete după drăguți
 Plâng maice după fiuți,
 Toate neamurile mele
 Plâng acum toate de jeli,
 Plângeți neamuri și oftăți
 Pe mine nu m'așteptați,
 Că eu poate noi veni
 Că de grea moarte oi peri.
 De pleasa cuțitului
 De sabia Rusului
 De gloanțele Sârbului.

Dar de cumva oi muri
 N'a fi cine mă jeli,
 Nu m'a jeli măicuța
 C'au murit acum și ea,
 Nu m'a jeli tătuca
 C'au murit și Dumneasa
 Au murit de doi ani mai bine
 Eu eram în țări străine.
 Când au murit măicuța
 Ochii mei mult lăcrăma,
 Nu m'ar jeli ai mei frați

C'au murit doi în Carpați,
Iar doi sunt în Rusia
Ca să-și apere țara.
Acum nu mai am ce face
Decât așteptăm o pace,
Că eu sunt iar' în spital,
Undei locul mai amar.
Doamne lumea e întristare
Că acestai războiu mare,
Spun oamenii cei bătrâni
Că de când au fost copii
N'au văzut așa pustiu,
N'au văzut atâta sânge
Și muieri atâtea plânge.
Plângeți oameni și ofțați
Pe copii nu-i așteptați,
Copii luptă mereu
Cu credința'n Dumnezeu,
Și voi fete vă rugați
Pentru iubiții voștri frați.
Doamne sfinte luminate
Multă jele e pe sate,
Jele multă și plân mult
De să udă cel pământ,
Rău se mai bate lumea

Cu noroc cine a scăpa,
Și cari vor veni vre-o dată,
N'ar avea mamă și tată
Că de când am ruculit
Părinții lor au murit
Chiar cum au murit ș'ai mei
Și nu știu nimic de ei.
Când au murit tătuca
Atunci eram prin Rusia,
Iară scumpa mea de mamă
A zăcut în pat beteagă.
Mie carte me-au trimis
Să mă duc să o mai văz,
C'apoi Dumneaiei s'a duce
Unde-i locul cel mai dulce.
Eu eram iar în spital
Anume în Kolozsvár,
Când cartea am căpătat
Eu din inimă am oftat
Și de slab jos am picat.
Prețini m'au ridicat
Doftoru iute vinea
Și cătră mine zicea,
Cei cu tine măi cătane
Doar au murit a ta mamă?

Eu din gură am cuvântat,
Și din inimă am oftat
Dumnu doftor viață aleasă,
Lasă-mă să mărg acasă
Să văd pe scumpa mamă
Cum o doare inima,
Doftoru iară zice
Și cătră mine rîdea,
Eu nu te mai pot lăsa
Că te doare rău mâna,
Eu nimică n'am mai zis
Făr' am început la plîns
Și n'am putut nimic mânca
Făr' mă doare inima,
Când era coalea de sară
Eram cu inima amară.
Eu din Șpital că ieșam,
Cătră casă mă duceam
Când a fost cam pela prînz
Eu acasă am fost ajuns,
Când cu mama mâna'm dat
Mama mult a lăcremat,
Și din gură au cuvântat
Măi Dumitre fătul meu
Așcultă cuvântul meu,

Să te asculte Dumnezeu
 Cautăți tu de cei avea
 Că singur îi rămânea,
 Când au fost cam pela cină
 La maica îi țin lumină,
 Când au fost la miez de noapte
 Maica trăgea de moarte,
 Când au fost cam pela prânz
 La maica muieri s'au strâns,
 Una-i făcea păpuci
 Alta-i spăla ochii,
 Alta o togmea 'n sălaș,
 Alta plânge cu năcaz.
 Dumnezeu me-a ajutat
 Pe maica am așezat-ô
 Când cu maica am isprăvit
 După mine au și venit,
 Cinci gandarmi toți înarmați
 Se mă ducă în Spital,
 Eu foarte iute m'am gătat
 Și printre ei am scăpat,
 La stație am pornit
 Și pe gezeș m'am suit
 Și la Bistriță am pornit.
 Iară 'n Dej puțin am stat

Până ce m'am înșchimbât,
Și de mine veste a dat
Pe mine m'au arestat
Au pus acum post pe mine,
Ca pe cel mai mare câne
Eu din inima 'm oftat,
Și din gură am cuvântat,
Măi postule fătul meu
Veziți tu de rândul tău
Că eu merg pe drumul meu.
Bietul post fiind regut
Au tăcut ca și un mut,
Și pe mine m'a lăsat
Dela Bistriță am plecat,
Ascultați voi oameni buni
Nu gândiți c'am scris minciuni,
C'asa bine le-am aflat
Toate pe cum s'a întâmplat.
Vă rog pe toți iubiți frați
Cu credință ascultați,
Năcazul unui soldat
Care au cătănit de ștand
Au mâncat comis uscat,
Să știți voi oameni prea bine
Când am început a scrie]

Suspinam dela inimă
 Că sunt în țară streină,
 Suspinam cu mare dor
 Mă vedeam singur fecior,
 Ascultați voi oameni buni
 Ce voi spune nu-s minciuni
 Bătaia nu-i avuție
 Te duce la sărăcie,
 Și bătaia nu-i avere.
 Te face de umbli a cere,
 Pe sate cu a ta muiere.
 Ascultați și voi voinici
 Până prunci cei mai mici
 Aceste versuri să-l cetiți
 Și la capăt să gândiți
 Câtă prădare de oasă
 Și cât sânge să mai varsă.

Foaie verde de bujor
 Sunt făcute de-on fecior,
 Pe carel mănă mult dor,
 Foaie verde de artariu
 Sunt făcute de-un căprar,
 Foaie verde siminic
 Sunt făcute de-on voinic,
 Foaie verde buruiană

Și Pop Demetriu îl chiamă,
Foaie verde și una
Ii din satul Călacea.

[DOKI]

**Cântecul soldatului străinat
prin războiu.**

Foaie verde din Bănat
Vai rău m'am înstrăinat
In Rusia depărtat
De părinți și de-al meu sat
Ori și unde eu privesc
Tot străini mă lovesc.

Foaie verde de ovăs
Șesă ani se mai plinesc
De când de-acasă am plecat
Și prin țări m'am străinat.
Ș'am trăit tot năcăjit
De tot am îmbătrânit
Dumnezeu știe ce-a fi
Până când moi năcăji.

Arde-ai Rusie cu foc
 Că ne faci fără' de noroc
 Câte feluri de năcaz
 Toate 'n tine acum le trag
 Frig, zăpadă, ploaie rece
 Cari din lume mor petrece
 Vântu suflă și mă bate
 De 'm tremură cămeșa 'n spate
 Tot stau și mă socotesc
 Cât am să mai suferesc ?
 Tot rău se mă chinuesc
 La bine să nu gândesc. Cluj

Avuși maică doi pruncuși
 Ne-ai avut maică pe doi
 Și-ai umplut lumea cu noi.
 Am vrut pe el să-l slugesc,
 De voi să mă despărțesc
 C'am gândit c'a fi mai bine.
 Să trăiesc prin țări străine,
 M'ați grijit ca și pe-o floare
 Ș'acum umblu 'n lume mare
 Câte țări 'n lume-au fost
 Toate bine le-am întors.

Și ori cât am încercat
 De bine tot n'am mai dat,
 C'al meu bine-i îngropat
 În pământ pustiu, uscat.
 Poate nu-l voi mai găsi
 În lume cât voi trăi,
 Că când de-acasă am plecat
 El de mine s'a lăsat,
 Eu m'am dus în țări străine
 Și el s'a lăsat de mine.
 De-ar da bunul Dumnezeu
 Să 'm mai văd sătutul meu,
 C'acuma l'am și uitat
 De când din el am plecat,
 L'am lăsat cu dor și jale
 Și m'am dus la chinuri grele.
 Acum mă tot chinuesc
 De num' abea mă clătesc.

Foaie verde lemn uscat
 Multe rele m'au mâncat,
 Câte rele și nu-s bune
 Toate m'au mâncat pe mine,
 De când de-acasă am plecat
 Și de părinți m'am lăsat.

Vai maică măicuța mea
Pe-aici me-a fi moartea mea
Căci n'am nădejde de bine
Să mai dau mâna cu tine
Căci bătaia nu se găta
Să mai viu la voastră casă.
Poate că mi rânduie
Să mor de voi despărțit,
Să mă 'ngroape lâng' un părau,
Depart de satul meu,
Făr de petrecere mare,
Să mă 'ngroape lângă o cărare,
Cu trei glii acoperit,
Și de nime nejelit,
In loc se mă prohodească,
Tunurile să-mi horească,
Tunurile cele grele
Ce mi plin capu de ele.
Vai maică de-a mea viață
Mi-o trag cu chin, cu greață
Știe bunul Dumnezeu,
Când voi mai scăpa de rău,
Căci de-un an și jumătate
Tot cu frică și cu greață,
Căci Dumnezeu a voit

Să umblăm tot prin pământ,
Dacă lui îi vom urma
De tot răul ne-a scăpa,
Dumnezeu vrea să-l urmăm
Și pe el să-l ascultăm,
De-acuma până 'n vecie
Voia Tatălui să fie.

